

Gdyby Rzesza wyrzekła się agresji

Warunki trwałego pokoju światowego

Deklaracja Chamberlaina o polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii

LONDYN, 19. 5. Izba Gmin odbyła dziś debatę na temat sytuacji międzynarodowej, która poświecona była przeważnie kwestii rokowań z Sowietami. Debatę zainicjowała była z ramienia opozycji liberalnej przez Lloyd George'a, jako jej rzecznika. Przemówienie sędziwego przewodcy liberalów kładło przeważnie nacisk na znaczenie udziału Rosji sowieckiej w przeciwstawieniu się agresji.

Lloyd George, zastanawiał się nad zagadnieniem zobowiązań Anglii wobec Polski i Rumunii, biorąc pod uwagę granicę polsko-niemiecką długości 1,500 mil oraz możliwości dostaw materiałów angielskich dla Polski.

Przemówienie przewodcy Labour Partii pośła Attlee zakrojone było na ten sam mniej więcej temat.

CENA POKOJU

Premier Chamberlain, odpowiadając na przemówienia przewodcy opozycji oświadczył: W. Brytania nie zamierza okupić pokoju ceną koncesji, które prowadziłby do dalszych żądań. Nie oznacza to, że odmówimy rozmów co do jakiegokolwiek metod drogą których można byłoby zaspokoić słuszne aspiracje innych państw.

Nie sposób jednak omawiać z korzyścią ostatecznych warunków pokojowych, dopóki nie jest się przekonany, że z drugiej strony nastąpiło wyrzeczenie się, lub co najmniej porzucenie wszelkich zamiarów agresji przeciwko innym narodom. Nie sposób wyodrębnić interesów brytyjskich od interesów ogólnoswiatowych. Najważniejszym interesem brytyjskim jest utrzymanie pokoju.

ZOBOWIĄZANIA

Wobec POLSKI I RUMUNII
Przechodząc następnie do zainicjowanej ostatnio nowej polityki zagranicznej W. Brytanii premier oświadczył: Zobowiązania wobec Polski i gwarancji, jakich udzieliliśmy Rumunii, a potem Grecji nie oznaczają końca tych zarządzeń, które mieliśmy na

myśli. Raczej stanowiły one coś w rodzaju udzielenia pierwszej pomocy, aby zapobiec pogorszeniu się sytuacji. Mamy obecnie przed sobą zadanie wzmocnienia tych zarządzeń przez bardziej trwałe porozumienia oraz przez uzyskanie dodatkowej pomocy dla nich z innej strony, gotowej i chętniej do udzielenia tej pomocy.

ZASADA WZAJEMNOŚCI WOBEC SOWIETÓW

W dalszym ciągu swego przemówienia, (wygłoszonego w Izbie Gmin), premier Chamberlain przeszedł do stosunków z Rosją sowiecką. „Pragnę oświadczyć, powiedział premier Chamberlain, że rząd angielski nigdy nie miał zamiaru żądać od Rosji czegokolwiek, co by sam nie był gotów uczynić. Zawsze pragnęliśmy, by układ oparty był na wzajemności i trudno mi zrozumieć, dlaczego ktokolwiek mógł przypuszczać, że nasze sugestie nie zawierały w sobie tej zasady wzajemności”.

GWARANCJE DLA SĄSIADÓW SOSI

W dalszym ciągu premier Chamberlain zbijał rozmaite zarzuty, dotyczące propozycji angielskich pod adresem ZSRR i oświadczył, że jeżeli obejmowały tylko niektóre państwa sąsiadujące z Rosją Sowiecką — to z drugiej strony nie przewidywały również pomocy sowieckiej na wypadek agresji przeciwko pewnym państwom zachodnim, pomimo że atak na te państwa byłby w zasadzie równoznaczny z atakiem na Anglię.

DLACZEGO NIE PRZEMIERZ?
Premier wskazał, że zobowiązania, wynikające dla Anglii i Francji z udzielonych przez te państwa gwarancji, są niezależne od tego, czy Związek Sowiecki wejdzie do systemu bezpieczeństwa, czy też nie. Trudności, jakie następcza — zdaniem premiera — osiągnięcia porozumienia w obecnych pertraktacjach angielsko-sowieckich — wynikają z tego, że Anglia chciałaby nie zawierając przymierza z innym państwem, co

byłoby rzeczą łatwą do przeprowadzenia, lecz wynaleźć sposób przeciw agresji. Celu tej polityki nie można osiągnąć, jeżeli pozyska się współpracę jednego państwa za cenę zanepokojenia lub niechęci do współpracy innego państwa.

ŻAL Z POWODU POTIEMKINA

Następnie premier Chamberlain wyraził żal z powodu zmiany decyzji rządu sowieckiego w sprawie wysłania wicekomisarza Potiemkina do Genewy. Sesja Rady Ligi została specjalnie odroczone na tydzień, ażeby umożliwić Potiemkinowi wzięcie w niej udziału. Poza tym mężowie stanu obu państw stracili okazję bezpośredniego kontaktu, który — zdaniem

Aresztowanie szpiega

PARYŻ, 19. 5. „Petit Parisien” donosi o aresztowaniu w Valenciennes podoficera niemieckiego nazwiskiem Rothery, członka czarnej gwardii kanclerza Hitlera. Znalezione przy nim dokumenty, plany i mapy.

Z ostatniej chwili

1.000.000 zł. strat wskutek powodzi w Kieleckim

Do Warszawy nadeszły dane o rozmiarach strat wyrządzonych przez powódź w kieleckim.

Wskutek zniszczenia zbiorów i podmycia licznych majątków ziemskich, straty sięgają około 1 mil. zł. Specjalne komisje ministerialne zbadać mają na miejscu wysokość szkód dla niesienia akcji pomocy powodziannym.

KIELCE, 19. 5. Po powodzi na terenie powiatów: kieleckiego, ilczckiego i opatowskiego wystąpiła z brzegów rzeka Nida, zalewając łaki i pola w powiatach jędrzejowskim i pińczowskim.

W powiecie jędrzejowskim na terenie gminy Brzezi stan wody podniósł się o 2 i pół metra, zalewając około 230 ha pól uprawnych.

premiera — byłby przyczynił się do wyjaśnienia wielu wątpliwych kwestii.

W zakończeniu swego przemówienia premier Chamberlain pod

kreślił solidarną współpracę rządów francuskiego i brytyjskiego.

GŁOSOWANIE

W głosowaniu wniosek opozycji

odrzucono 220 głosami przeciw 96-ci. Posłowie Churchill Eden oraz 12 innych posłów konserwatywnych wstrzymało się od głosowania.

SAM *tepi-pluskury, mole i robactwo* Wyrób fabryki „DOBROLIN” W-wa, Wolska 159

Wyzwolenie twórczych sił gospodarczych

Wielki przemysł — drobnemu przemysłowi

Doniosła inicjatywa inżynierów śląskich

„Udział w pracy Poradni Technicznej — Handlowej Z. P. I. K. dla drobnego przemysłu i rzemiosła polskiego na Śląsku, jest moralnym obowiązkiem każdego Polaka — inżyniera i absolwenta wszelkiej innej wyższej uczelni”. Oto hasło, z którym przystąpiło do pracy Zjednoczenie Polskich Inżynierów Katolików, postanawiając zorganizować bezpłatną pomoc techniczną i handlową dla drobnego przemysłu i warsztatów rzemieślniczych na Śląsku.

Na temat istoty Poradni i już osią-

gniętych wyników jej pracy wygłosił w piątek, dnia 19 maja 1939 r., w Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie p. inż. Władysław Dobrowór i p. mgr. Stefan Ginter odczyt p. t.: „Świat inżynierski współpracuje z drobnym przemysłem i rzemiosłem”.

Na Śląsku znajduje się 12,5 tysięcy warsztatów rzemieślniczych i drobnoprzemysłowych, które nie posiadając możliwości zaopatrzenia się w surowce, nie mając danych co do potrzeb rynku, otoczone zorganizowaną i nieprzebiegającą w środkach konkurencji żydowską, wegetują, choć przy odpowiedniej pomocy rola ich w budowie potęgi gospodarczej Polski mogłaby się stać olbrzymią.

Jak wynika z niezwykle interesujących wywodów obu prelegentów, drobnoprzemysłowy śląski stanowi element niezwykle ruchliwy, zdolny i przedsiębiorczy i przy minimalnej pomocy z zewnątrz, potrafiłby dokonać rzeczy, które istotnie mogłyby każdego wprawić w podziw.

Organizując Poradnię Techniczno-Handlową, Z. P. I. K. porozumiał się ze Stowarzyszeniem Absolwentów S. G. H., Stowarzyszeniem Inż. Mech. Polskich i wspólnie z nimi rozpoczął pracę, której naczelną zasadą jest: „Drobnemu przemysłowi dostawca wielkiego przemysłu”.

Za pośrednictwem Biura Poradni każdy warsztat drobnoprzemysłowy czy rzemieślniczy otrzymuje opiekuna, którego zadaniem jest stała opieka nad jednym lub kilkoma war-

szatami. Do porad specjalnych wzywani są odpowiedni doradcy, zależnie od potrzeby: inżynierowie, handlowcy lub prawnicy, którzy dzięki swojej wiedzy fachowej z łatwością i bez wielkiej straty własnego czasu potrafią warsztatom drobnoprzemysłowym ogromnie ułatwić wiele spraw.

Choć praca Poradni trwa zaledwie kilka miesięcy, zdolała ona wspomóc wielu warsztatów w tak ważnych i żywotnych dla nich kwestiach, jak tanie zaopatrzenie się w surowce, ulepszenia techniczne maszyn i narzędzi, zbyt fabrykatów, wreszcie kredyt produkcyjny.

Niezwykle pożyteczna akcja Z. P. I. K. spotkała się z gorącym przyjęciem przede wszystkim w zainteresowanych sferach drobnego przemysłu na Śląsku i całkowitym zrozumieniem i poparciem ze strony władz administracyjnych i wojskowych oraz organizacji przemysłowych.

Organizatorzy opierając swą pracę na głębokim podkładzie ideowym, to też należy mieć nadzieję, że inicjatywa ich rzeczywiście przyczyni się do istotnego uzdrowienia i podźwignięcia drobnego przemysłu i rzemiosła. Przyjęcie zaś, z jakim spotkała się prelekcja w Warszawie, wskazuje, że inicjatywę Śląska podejmą inne dzienne Śląski.

Zresztą, jak dowiedzieliśmy się z dyskusji, podobna, choć całkowicie niezależna akcja prowadzona jest już w Centralnym Okręgu Przemysłowym (jm)

Przeciwko

Niedopuszczalnym praktykom

Protest seniorów rzemieślniczych

Do Zarządu Zw. Rzem. Chrześcijan skierowuje Koło Seniorów i Jubilatów Zw. Rzem. Chr. następujący wniosek:

Plenarne zebranie Koła Seniorów i Jubilatów Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie w dniu 18 kwietnia 1939 r. dowiedziawszy się o skreśleniu przez Walne Zebranie, na wniosek Zarządu, z listy członków p. Ludomira Czapińskiego, Henryka Webera i Józefa Głapińskiego, wyraża zdziwienie, że Zarząd Związku dopuszcza się niepraktycznych dotąd metod skreślenia członków za „szkodliwą” działalność rzekomo bez uprzedniego osądu czynów szkodliwych.

Związek posiada Sąd Koleżeński i Zarząd obowiązany był w pierwszym rzędzie poddać działalność i zarzuty

w stosunku do wymienionych osób pod osąd Sądu. Jeśli tego nie uczynił, postąpił niewłaściwie, co planarne zebranie z ubolewaniem stwierdza.

Plenarne Zebranie w dalszym ciągu stwierdza, że Zarząd Związku wyrządził wymienionym krzywdę moralną, tym bardziej, że wymienione osoby znane były na terenie Związku z pożytecznej działalności. Fakt krytyki działalności Zarządu nie jest działalnością szkodliwą.

Powołując się na powyższe, Koło Seniorów i Jubilatów zwraca się do Zarządu Związku o wystąpienie na najbliższym Walnym Zebraniu Członków Zarządu Związku o reasumację uchwały z dnia 27 marca r. b. wykluczającej trzech wyżej wymienionych członków ze Związku.

Koło Seniorów i Jubilatów uzasadnia swój wniosek i tymi momentami, że zainteresowani nie byli uprzedzeni o mającym nastąpić ich wykluczeniu ze Związku i że sprawa ta nie była podana w porządku obrad rozstrzyganym członkom Związku.

Złóż ofiarę

na F. O. N.

Państwo żydowskie w Gujanie

Projekt złożony w Izbie Gmin

LONDYN, 19. 5. Pięciu posłów konserwatywnych zgłosiło dziś projekt zmiany tekstu „Białej Księgi” o Palestynie. Autorzy wniosku domagają się utworzenia państwa żydowskiego w trzech Gujanach, t. j. w Gujanie angielskiej, francuskiej i holenderskiej. Będzie to jedyny sposób rozwiązania zagadnienia żydowskiego.

Półtora miliona Polaków w Niemczech

Rzeczywistość nie da się ukryć

wbrew fałszom spisu ludności

BERLIN, 19. 5. Po spisie ludności, który odbył się dnia 17 b. m. w odczytach Niemiec prasa polska w artykułach zasadniczych streszcza stanowisko Polaków w Niemczech, podkreślając, że Polacy w Niemczech i władze Związku Polaków od dłuższego czasu zwracali uwagę na niebezpieczeństwo spisu.

Dzienniki oświadczają, że pośrednictwem interwencji pisemnej i w rozmowach ustnych, przed stawiciele ludności polskiej bezskutecznie ponawiali zabiegi o zmianę metody spisu. Jako znamienne narodowości przyjęto subiektywne oświadczenia o narodowości.

Ludność polska w Niemczech w żadnym trybie nie została powołana do pracy przy ustalaniu znamienia ani do pomocy przy przeprowadzaniu spisu.

Ze względów więc formalnych

nie została uzyskana gwarancja obiektywnej prawdziwości odpowiedzi, złożonych przy spisie.

Dalej pytanie o narodowości kryje w sobie niebezpieczeństwo katastrofy narodowościowego, który ludność polska w Niemczech ze względu na swą gospodarczą i polityczną zależność odrzuca.

Uwzględniając te wszystkie momenty, oraz wzmoczoną ostatnio propagandę nieoficjalnych czynników, zmierzających do siania

zamętu i wywołujących zwłaszcza wśród ludności przygranicznych terenów niepokoje, oraz podkreślając szczególnie ciężkie warunki, które w ostatnich dniach poprzedzających spis wytworzone dla ludności polskiej w Niemczech, musimy stwierdzić, kończy prasa polska w Niemczech, że wyniki spisu nie są oczywiście potwierdzeniem rzeczywistości, t. j. faktu istnienia półtora miliona Polaków w Niemczech.

Unikać komplikacji z Polską

Obecna linia polityki III Rzeszy

PARYŻ, 19. 5. Korespondenci berlińscy prasy paryskiej przyniosą dziś szereg informacji z odnosa do stosunków polsko-niemieckich. Zdaniem korespondenta „Excelsiora” Berlin nie chce stawiać sprawy na ostrzu miecza.

Naodwrot Rzesza Niemiecka zachowuje nie tylko stanowisko wyczekujące, ale stara się nawet uniknąć poczynienia jakiegokolwiek posunięcia, które mogłoby spowodować nowe komplikacje.

Goebbels o stosunkach polsko-niemieckich

BERLIN, 19. 5. Na łamach „Völkischer Beobachter” ukazał się artykuł Goebbelsa, w którym problem polsko - niemiecki przedstawiony jest jako „drugoplanowy”. Dłoby się go rozwiązać, zdaniem autora, gdyby nie „wtrącanie się Paryża, Londynu i Wyszynghonu”.

Delegacja żydów w M.S.Z.

złożyła memoriał w sprawie Palestyny

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych p. Jan Szembek przyjął delegację społeczeństwa żydowskiego w osobach pp.: Maksymiliana Hartglasa, sen. Izaaka Rubinsztejna, rabina Szlomy Dawida Kahana, Eliasza Mazura i Jakuba Białopolskiego.

Delegacja wręczyła p. ministrowi memoriał, dotyczący stanowiska społeczeństwa żydowskiego w

Polisce w sprawie sytuacji w Palestynie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości i milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku specjalnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., oświadczenia — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczą się za oddzielne wyrazy. Tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. i. i piętro Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 324-40.

Redaktorzy działów: Jan Korołek — publicystyka polityczna, Jan Wyszynski — dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Witold Domański — dział kulturalny, Tadeusz Zakiewicz — kierownik działu ogłoszeń.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121